

Ladw

Szumlakowski: Wczoraj było posiedzenie Komisji Redakcyjnej w sprawie punktów gwarancji politycznych i wojskowych.

Dyskusja bardzo długa, bez rezultatu.
Obecnie odbywa się posiedzenie w dalszym ciągu. Bolszewicy sprzeciwili się stanowczo umieszczeniu ~~tekstu~~ słów: „wszelkiej agitacji i propagandy”. Ostatecznie pierwszy ustęp tych

punktów brzmi jak następuje: „obie układające się strony zapewniają sobie całkowitą ~~sobie~~ suwerenność państwową i powstrzymanie się od jakiegokolwiek mieszania się do wewnętrznych spraw strony przeciwnej pod wszelką postacią.”

Co do 2-go ustępu bolszewicy żądają stanowczo umieszczenia słów: „nie tolerować” tam, gdzie mowa o organizacjach przygotowujących walkę zbrojną. Dyskusja nie doprowadziła do żadnych rezultatów. Toczyła się bardzo ostro. dziś delegacja postanowiła zaproponować następującą redakcję dalszego ciągu artykułu: w szczególności obie układające się strony zobowiązują się nie tworzyć i nie popierać organizacji, mających na celu obalenie ustroju państwowego, lub społecznego strony drugiej, i nie zezwalać na przebywanie takich organizacji ^{swem} na terytorjum, oraz punkt 2, dotyczący gwarancji militarnej w następującym brzmieniu „obie układające się strony zobowiązują się nie tworzyć i nie popierać organizacji, mających na celu walkę zbrojną z drugą układającą się stroną, czyniącą

czyh zamach na jej całość terytorjalną, jak również organiza-

cje przypisujące sobie rolę rządu strony przeciwnej, lub części jej terytorjum, ~~Wobec~~ tego strony nie zezwolą na przebywanie takich organizacji na swem terytorjum, ~~Wzbronia~~ werbowania wojskowego oraz wwozu na swe terytorjum i przewozu przez swe terytorjum sił zbrojnych, broni, amunicji i wszelkiego rodzaju materiałów wojennych, przeznaczonych dla tych organizacja.

~~Odpowiedź na wczorajszy szyfr mieści się w szyfrze nadanym dzisiaj.~~ Na dzisiejszej Komisji Redakcyjnej bolszewicy do projektu, który dziś posłałem, proponują następujące poprawki: w drugim ustępie pierwszego punktu dodatek, że nie dotyczy on partji politycznych. W drugim punkcie dodatek o zakazie przebywania przedstawicielstw i urzędników takich organizacji oraz dodatek o zakazie ~~x~~przewozu broni i amunicji dla państw, które znajdują się w stanie wojny faktycznej z drugą stroną. Czy możecie zaraz podać odpowiedź co do naszej propozycji i proponowanych poprawek. Proszę o odpowiedź na punkt w sprawie w amnestji, który pytałem wczoraj. Zaraz zakomunikuję instrukcję. Na dzisiejsze pytanie co do projektu naszego, który jest rozpatrywany na Komisji, prez. Witos polecił po porozumieniu się z gen. Rozwadowskim zakomunikować, że akceptuje w zupełności nasz projekt, nie można się zgodzić na ustępstwo, że nie dotyczy partji politycznej. Co do kwestji drugiej pod tym względem ze zdaniem gen. Rozwadowskiego możnaby się zgodzić, jednak ostateczne

decyzje zakomunikuję jutro. Teraz podam instrukcje Min. Sapięhy w odpowiedzi na poprzednie zapytanie. W sprawie koncesji szyfr wczorajszy ~~xxxxxxx~~ jednak min. pozostawia decyzję p. Dąbskiemu. W sprawie tranzytu jeńców z Niemiec min. powtarza, że zasadniczo się zgodzi wobec Nansena na przepuszczenie jeńców. Musi to być sprecyzowane w osobnej umowie. Opracowanie szczegółów pozostawia delegacji. O ile potrzebne możemy zwlekać, ze względu na znaczne trudności techniczne. W sprawie amnestji min. proponowałby następującą redakcję: Każda z układających się stron zapewnia obywatelom ~~ze~~ strony przeciwnej, a w tej liczbie osobom, które korzystają z prawa opcji, pełną amnestję za ich zachowanie więz polityczne i wojskowe w okresie zatargu wojennego między Rosją, Ukrainą i Polską. Min. obawiałby się, żeby przy przy uwzględnieniu projektu podanego nie skorzystałi więźni ~~ę~~ bolszewicy, którzy chwilowo zajęli większe terytorja rdzennej ^{me} Polskie na zachód od naszej granicy, aniżeli myśmy się pośunęli na wschód.

Odpowiedź: Przewiduje się ogólny punkt w traktacie, że wszystkie prawa...../rozciągają się?/ i na optantów. Wobec tego instrukcja ta będzie właściwie wyczerpana w tym punkcie. Sądzę, że lepiej propozycję bolszewicką wogóle odrzucić. Czy w tym ~~xxxix~~ sensie należy rozumieć dzisiejszą instrukcję? Potrzebne są szczegółowe dane, co do środków technicznych tranzyta ilości jeńców oraz wskazówki, jakich żądać opłat za transport o utrzymanie.

Nota Witosa dla Dąbskiego.

Niezgodne jest z prawdą, jakoby istnienia tendencja unicestwienia pokoju. Należy dołożyć wszelkich starań, by pokój przyszedł jaknajprędzej do skutku. Powody podałem listownie przez Lechowicza, który dziś wyjeżdża. Proszę o podanie bardzo zbliżonego terminu zawarcia pokoju od tego zależy wiele posunięć natury państwowej. Jakie panują nastroje wśród bolszewików Co z ustępstwami terytorjalnymi z ich strony? Czy ze złoetm skończono? Co z jeńcami i innymi kwestjami?.

Prezydent prosi o szybką odpowiedź.

Odpowiedź ~~syfrowana~~: od Dąbskiego tylko dla Prezydenta Witosa: Szybkość zawarcia pokoju zależy od tempa prac Komisji Redakcyjnej O ile prace rozwijać się będą normalnie zawarcie pokoju prawdopodobne za miesiąc

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PRESDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York